

ci: Ut essem q̄ te inuocarē: q̄d egi: Si enim egi aliqd̄ vt essem: iā erā anteq̄ essez. Porro si oīno nihil erā anteq̄ essem: nihil te p̄merui vt eēm. Fecisti vt eēm: z tu nō fecisti vt bon⁹ essem: Bedisti mihi vt sim: z potu it mihi ali⁹ dare vt bonus sim: Si tu mihi dedisti vt sim: z alius mihi dedit vt bonus sim melior est ille qui mihi dedit vt bonus sim: q̄ ille qui mihi dedit vt sim. Porro qz te nemo melior: nemo te potētior: nemo te in misericōdia largior: a q̄ accepi vt essem: ab illo accepi vt bonus essem. Deus me⁹ misericordia mea.

Explicit Tract. de ps̄. LVIII.

Incipit Tract. de ps̄. LIX.

Titulus psalmi hui⁹ aliq̄ntū plir⁹ est: sed n̄ terreat: qz psalm⁹ breuis est. Tanq̄ q̄ aliquātulū pliriores psalmū audierimus sic intēdam⁹: Qm̄ in noīe christi nutritis z nutriēdis loq̄mur in ecclesia dei: nec alienis a sapore istarū lfarū a quib⁹ mūdus alien⁹ est: nō q̄si rudia vob̄ ista sp̄ esse debēt. Si em̄ ea q̄ sepiissime audistis: cū iocūditate in ore cogitatiois ruminasti: nec obliuioe tanq̄ in vētre sepelisti: eadē ip̄a recordatio v̄sa z memoria multū nos poterit adiuuare: ne multū loq̄mur ad enodāda q̄si rudib⁹ ea q̄ iā vos nosse nouim⁹. Lerte illud meminim⁹ sepe vos audisse qd̄ dicim⁹: vix ē vt i psalmis iuenias voces nisi christi z eccleie: aut christi tm̄: aut eccleie tm̄: qd̄ vtiq̄ ex pte z nos sum⁹. Ac p̄ b̄ q̄i voces v̄sas agnoscim⁹: sine affectu agnoscere nō possum⁹: z tātomaḡ delectamur: q̄to in idē vos eē sentim⁹. Baud rex vn⁹ hō fuit: sed nō vnū hōiem figurauit: q̄i scz figurauit eccliam ex multis p̄stantē: distentā vsq̄ ad fines terre. Qm̄ aut vnū hōiem figurauit: illū figurauit q̄ est mediator dei z hōim: hō christ⁹ Iesus. In hoc q̄ psalmo: vel poti⁹ in hui⁹ psalmi titulo: dicunt qd̄ victoriosa Baud: qd̄ fortit fecerit debellādo quosdā inimicos: z eos tributarios faciēdo: q̄i post mortē Saulis p̄secutorē sui regnū ill⁹ accepit manifestū in isrl. Nam z anq̄ p̄secutionē pateret rex erat: h̄ deo tm̄ notus erat. Postea q̄ iam manifestato regno: z euidenter atq̄ eminēter accepto debellauit eos q̄ in hoc titulo cōmemorant: z natus est psalmi titulus ita. In fine his q̄ imutabunt: in tituli inscriptionē: ip̄i Baud in doctrinā: cū succēdit mesopotamiā: syriā: z syriam Sobal: z p̄uertit Joab: z p̄cussit Edo

in valle salinarū duodecim milia. Legimus hec in libro regnorum: istos oēs q̄s noīauit debellatos esse a Baud: id est mesopotamiā: syriā: z syriā Sobal: a ioab Edo. Facta sunt ista: z quēadmodū facta sūt: ita ibi p̄scripta sunt: ita legunt: legat q̄ vult. Verūtū sicut solet p̄pheticus spirit⁹ in psalmoz titulis recedere aliquātulū ab exp̄sione rerū gestaz: z aliqd̄ dicere qd̄ in historia nō inueniat: z hinc poti⁹ admone re: nō p̄pter rerū cōḡscendas res gestas eē h̄mōi titulos inscriptos: sed p̄pter futura p̄ figurāda: sicut dictū ē qz corā Abimelech mutauit vultū suū: z dimisit eū: z abiit: cū indicet sc̄ptura regnorū hoc eū non fecisse corā Abimelech: sed corā Achis rege: ita z in hoc titulo inuenimus aliquid q̄ cōmo ueamur ad aliqd̄. Itaq̄ in illa narratione bellozū fortūq̄ factorū regis Baud: vbi hi oēs q̄s cōmemorauimus debellati sunt eū aliquid succēdisse nō legim⁹. Hic autē maxime hoc positū est qd̄ ibi nō est sc̄ptū: qz succēdit mesopotamiā: syriā: z syriam Sobal. Itā q̄ incipiam⁹ fm̄ rex futurarūz significationes ista discutere: z opacitatez ymbrarū in lucē vbi euocare. In finez qd̄ sit nostis. Finis em̄ legis christ⁹ est. Eos q̄ imutabunt nosti. Qui em̄: nisi q̄ a veteri vita in nouā trāseunt: Absit em̄ vt hic culpā da imutatio intelligat: nō quō imutat⁹ est Adā a iusticia ad iniquitatē: a delicijs ad laborē: sed quō mutant illi quib⁹ dictū ē: Fuistis em̄ aliq̄i tenebre: nunc aut lux in dño. Immutant aut isti in tituli inscriptione. Hostis tituli inscriptionē: Titulus infixus ē sup̄ crucē dñi scriptus: Hic ē rex iudeozū. Mutant in hui⁹ tituli inscriptionē q̄ in regnuz christi trāseūt a regno diaboli. Bene mutant in huius tituli inscriptionē. Mutant aut sicut sequit in doctrinā. Cū em̄ dixisset pro his qui imutabuntur in tituli inscriptionē: addidit ip̄i Baud in doctrinā: id ē mutant nō sibi: sed ip̄i Baud: z mutant i doctrinā. Nō em̄ ita rex christ⁹ q̄si seculo regnatur⁹: cū apte dixerit: Regnū meū nō est de hoc mūdo. Ergo in eius doctrinā trāseam⁹: si volumus in p̄scriptionē tituli cōmutari: nō nob̄ h̄ ipsi Baud: vt qui viuūt iā nō sibi viuāt: sed ei qui pro ipsis mortu⁹ est z resurrexit. Qm̄ q̄ nos mutaret christ⁹: nisi fecisset qd̄ dixerat: Ignēz veni mittere in mūdū: Si ergo christ⁹ venit mittere in mūdū ignē: vtiq̄ salubrit atq̄ vtiliter: nō quomō missur⁹ est mūdū in ig-

nē: s̄ quō ignē in mūdū. Qm̄ ḡ venit ignē mittere in mūdū: q̄ram̄ iā q̄d sit mesopotamia q̄ succēsa ē: quid sit syria sobal. Interpretatiōes ḡ noīm̄ iterrogem̄ s̄m̄ hebreū eloquiū q̄ primū hęc sc̄ptura locuta ē. Mesopotamiā dicūt interpretari eleuatā vocatiōnē. Iā totus mūdus vocatiōe eleuat̄ est. Syria interpretatur sublimis: sed illa q̄ erat sublimis incēsa est z̄ hūiliata: vt quēadmodū hūiliata est q̄ fuerat exaltata: sic exaltatur q̄ facta ē hūiliata. Sobal interpretat̄ vana vetustas. S̄ras christo q̄ eā succendit. Qm̄ vetera v̄gulta succendunt v̄recta succedūtur: z̄ alacrius z̄ vber̄ z̄ viridī noua nascunt̄: cū ea ignis in vetustoz̄ succēsiōe p̄cesserit. Nō ḡ timeatur ignis christi: sensū p̄sumitur. Dis em̄ caro sensū: z̄ omnis claritas hoīs: sicut flos feni. Succēdit ḡ ista illo igne. Et p̄uertit Joab. Joab interpretatur inimic̄. Cōuersus ē inimic̄: qd̄ vis intellige: si p̄uersus in fugā: diabolus ē: si ad fidē: christianus est. Quō in fugā: Be cor de christiani. Princeps huī mūdū inquit nunc missus ē foras. Cōuersus aut̄ ad dominū christian̄. Quare inimic̄ p̄uersus: Quia fidelis fact̄ q̄ fuerat inimicus. Percussit Edom. Interpretat̄ Edom terrenus. Debuit p̄cuti terren̄ iste. Est qd̄ em̄ viueret terren̄: q̄ celestis debet viuere: Interfecta est ḡ vita terrena: viuat celest̄. Sic. n. portauimus imaginē terreni: portemus et imaginē eī q̄ in celis est. Tūc illū interfici: mortificate mēbra vestra q̄ sunt sup̄ terrā. Cū autē percussisset Edō: percussit duodecim milia in valle salinarū. Duodecim milia p̄fect̄ ē numer̄: cui p̄fecto numero etiā duodenarī ap̄loz̄ numer̄ deputatur. Nō em̄ frustra: nisi qz̄ p̄ totū mūdū mittendū erat verbū. Verbū aut̄ dei qd̄ est christ̄ in nubib̄: hoc ē in p̄dicatorib̄ vitatis. Adū dus aut̄ q̄ttuoz̄ p̄tibus p̄stat. Quattuor eius p̄tes notissime sūt oībus: z̄ sepe in sc̄pturis memorate: q̄ etiā q̄ttuoz̄ venti dicti sūt: oriēs: occidēs: aquilo z̄ meridies. Ad omnes istas q̄ttuoz̄ p̄tes missū est verbū: vt in trinitate oēs vocarent̄. Duodenariū numerū ter q̄terni fecerūt. Ad merito ḡ duodecim milia trena percussa sūt: tot̄ mūdus percussus ē. Be toto. n. mūdō electa ē ecclia: mortificata a terrena vita. Quare in valle salinarū: Vallis hūilitas est: saline sapore significat̄. Adulti em̄ hūiliant̄: s̄ vane z̄ fatue: in vana vetustate hūiliant̄. Patit̄ tribulationē p̄ pecunia patit̄ tribulationē p̄

honore temporali: patitur tribulationē p̄ cōmodis vite huius: passur̄ est tribulationē z̄ hūiliandus. Quare nō p̄pter deuz̄: Quare nō p̄pter christū: Quare nō p̄pter sapore salis. An nescis tibi eē dictū: Vos estis sal terre: z̄ si sal infatuatū fuerit: ad nihilū valebit aliud nisi vt foras p̄iciatur: Bonū est ḡ sapiēt̄ hūiliari. Ecce nūc nō ne hūiliantur heretici: Nōne leges cōtra illos date sunt etiā ab hoīb̄ p̄tra q̄s diuine regnāt: q̄ illos añ etiā p̄denauerāt: Ecce humiliant̄: ecce fugantur: ecce p̄secutionē patiuntur: sed sine sapore p̄ fatuitate p̄ vanitate. Jam em̄ sal infatuatum est: ideo p̄iectū est foras: vt cōculcetur ab hominibus. Audiuimus titulū psalmi: audiamus etiā verba psalmi.

Expositio psalmi.

Deus reppulisti nos z̄ destruxisti nos: Nō qd̄ ille Dauid loquitur qui percussit: q̄ succēdit: q̄ debellauit: z̄ nō illi quib̄ hec fec̄ vt p̄cuterent̄, et repellerent̄ qui mali erāt: z̄ rursus viuificarent̄: z̄ rediret vt boni essent: Istā qd̄ stragē fecit Dauid: ille manu fortis christ̄ nr̄: cui figurā gerebat ille hō qui fecit ista: dedit hęc stragē gladio suo z̄ igne suo. Nam vtz̄qz̄ attulit i hūc mūdū. Et ignē vēit mittere in mūdū: habes i euāgelio: Et gladius venit mittere in terrā: habes in euāgelio: Attulit ignē vñ succēdere mesopotamia: syria z̄ syria Sobal: attulit gladiū vñ p̄cuteret Edom. Iā ḡ illa strages facta ē p̄ eos q̄ imutant̄ in tituli inscriptionē ipsi Dauid. Audiam̄ eoz̄ vocē: salubrit̄ percussit: erecti loq̄nt̄. Bicāt ḡ mutati i melī: mutati in tituli inscriptionē: imutati in doctrinā ipsi Dauid: dicant. Be reppulisti nos z̄ destruxisti nos. Frat̄ es z̄ misertus es nostri. Bestruixisti nos vt edificares nos. Bestruixisti male edificados: destruxisti vanā vetustate: vt sit edificatio i nouū hoīez̄: edificatio māsura in eternū. Ad merito irat̄ es z̄ misert̄ es nostri. Nō misereris: nisi irascer̄. Bestruixisti nos ira tua: sed ira tua in vetustate nr̄a fuit vt destrueret̄ vetustas. Sed misertus es nr̄i p̄pter nouitatē: p̄pter eos qui imutant̄ in tituli inscriptionē: qz̄ et si exterior homo noster corrūpitur: sed interior renouat̄ de die in diē. Cōmouisti terrā z̄ turbasti eā: Quō turbata est terra: Consciētia peccatorum. Quo imus: Quo fugim̄ qm̄ ille gladius vibrat̄ est: Agite penitentiā: appropinquabit em̄

Alia lra
t nobis.

regnum celorum. Comouisti terram et turbasti eam. Sana stridones eius qui mota est. Non digna sanari si mota non est: Sed loquens predicans: minaris de deo: venturum iudicium non taces: preceptum dei mones: ab his rebus non quiescis: et qui audit si non timet: si non mouetur non est dignus sanari. Audit alio mouetur: stimuletur: peccatum tunc dicit: lachrymas fundit: sana stridones eius qui mota est. Post hec: percussio terreno: successa vetusta te: mutato homine in melius: facta luce eis que te nebre fuerunt: sequitur quod alibi scriptum est: Si li accedes ad seruitutem dei: sta in iusticia et timore et prepara animam tuam ad temptationem. Prior labor ut displicias tibi: ut peccata tua expurges et muteris in melius: secundus labor pro eo quod mutatus es ferre tribulationes et temptationes huius seculi: et inter illas perseuerare usque in finem. De his ergo cum loqueretur has significans quod subiungit: **Ondisti plebi tue dura:** Ita plebi tue dura facte tributarie. **Victoriam David:** ondisti plebi tue dura. **In quibus? In persecutionibus** que pertulit ecclesia christi quam tantum martyrum sanguis effusus est. **Ondisti plebi tue dura.** **Dotasti nos vino stimulationis.** Quid est stimulationis: Non temptationis. Non enim erat temptatio pro dicens si medicina vides. **Dotasti nos vino stimulationis.** Quare hoc? **Bedisti metuendum te significati one:** ut fugiat a facie arcus. Per tribulationes inquit temporales significasti tuis fugere ab ira ignis sempiterni. Sic enim apostolus **Petrus:** Tempus est ut iudicium incipiat a domo dei. **Et exhortas martyres ad tolerantiam** cum seiret mundus: cum strages a persecutoribus fieret: cum longe lateque sanguis fidelium fundere: cum in catenis: in carceribus: in tormentis: multa dura christiani paterent: **He in his ergo duris deficeret alloquitur Petrus:** Tempus est ut iudicium incipiat a domo dei. **Et si imitum a nobis: qualis finis erit eis** qui non credunt dei euangelio: **Et si iustus vix saluabitur:** peccator et impius vbi parebitur: **Quid ergo futurum est in iudicio:** Arcus est extensus adhuc in comminatione est: nondum in presentatione. **Et videte quod sit in arcu.** Nonne sagitta in pora mittenda est: **Meruus tamen retro extendit in contrarium** quia illa mittenda est: et quanto plus erit eius extensio retrorsum: tanto maiore impetu illa currit in priora. **Quid est quod dixi:** Quantomagis differtur iudicium: tanto maiore impetu venturum est. **Ergo et de temporalibus tribulationibus gratias deo agamus:** quia dedit plebi sue si-

gnificationem ut fugiat a facie arcus: ut exercitati fideles eius in tribulationibus temporalibus digni sint euadere damnationem ignis eterni: que inuentura est oes qui ista non credunt. **Bedisti metuendum te significati one:** ut fugiat a facie arcus. **Uoluerent dilecti tui: saluum me fac dextera tua et exaudi me.** Dextera tua domine saluum me fac: ita saluum me fac ut ad dexteram stes. **Saluum me fac dextera tua:** non salutem temporalem quero: de hac fiat voluntas tua: ad tempus quid nobis prosit penitus ignoramus. **Quid enim ore nunc sicut oportet nescimus:** sed saluum me fac dextera tua: ut et si in tempore isto tribulationes aliquas patiar: transacta nocte omnium tribulationum ad dexteram inueniar inter oues: non ad sinistram inter hedos. **Saluum me fac dextera tua et exaudi me:** quia iam illud peto quod dare vis: non verbis delictorum meorum clamo per diem et noctem ut non exaudias: et non ad insipientiam mihi: sed utique ad commotionem addendo sapor de valle salinarum: ut in tribulatione nouerim quod peccata. **Peto autem vitam eternam.** Ergo exaudi me quia dextera tua peto. **Intelligat ergo caritas vestra omnem fidelem habentem in corde verbum dei cum timore timentem iudicium futurum: viuente probabiliter: ne de illo blasphemet nomen sanctum domini eius multa deprecari sibi seculum: et non exaudiri: ad vitam autem eternam spero exaudiri.** **Quis enim sanitatem non petat cum egrotat:** **Et tamen forte adhuc egrotare ei utile est.** **Propter si eri ut hinc non exaudiaris: non tamen exaudiar ad voluntatem ut exaudiaris ad utilitates.** **At vero cum illud petis ut det tibi vitam eternam deus: ut det tibi regnum celorum deus: ut det tibi ad dexteram filii sui stare cum venerit iudicare terram: securus esto: accipies: si modo non accipis.** **Non enim iam venit tempus ut accipias: exaudiris et nescis.** **Quod petis agitur: et si nescis in quo agitur.** **In radice res est: nondum in fructu.** **Saluum me fac dextera tua: et exaudi me.** **Deus locutus est in sancto suo:** **Quid times: ne non faciat quod deus locutus est:** **Si haberes aliquem grauem amicum et sapientem: quomodo diceret ille locutus est: faciat necesse est quod locutus est: vir grauis est: non leuitate vitis: non facile de sententia demouetur: quod promissum fixum est.** **Sed tamen homo est qui aliquando quod promittit facere vult et non potest.** **De deo non est quod tu timeas: quia verax est constat: quia omnipotens est constat: fallere te non potest: habet vnum faciat.** **Quid ergo times**

Alia lra.
t non habet

Alia lra.
t pro tuo

Alia lra.
t copulatio

ne decipiaris: Opus est vt tu te nō decipi
as: z pseueres vsq; in finē cum daturus est
qd̄ pmisit. Deus locutus ē in sancto suo.
In quo scō suo: Deus erat in christo: mū
dū recōciliās sibi. In sancto illo de quo ali
bi audistis: de^o in sancto via tua: de^o locu
tus est in scō suo. **Letabor z diuidas
sicimā:** Quia de^o hec locut^o est fiet: vox
ecclesie est: **Be^o locut^o est in scō suo.** Nō
verba dicit q̄ de^o locut^o est: sed qm̄ de^o lo
cut^o est in sancto suo: nec fieri aliqd̄ pōt ni
si quēadmodū locut^o est de^o: psequēter ista
eueniūt: **Letabor z diuidā sicimā. Et conuallē
tabernaculorū dimetiar.** Si
cama humeri interpretat. Scdm̄ historiā ve
ro Jacob rediēs a Labā socero suo cū om
nib^o suis: abscondit idola i sicima que habe
bat de syria: vbi diu pegrinatus tandē ali
qn̄ inde veniebat. **Tabernacula autē fecit
ibi ppter oues suas z armēta: z appellauit
locū illū tabernacula. Et hec inqt̄ ecclia di
uidā.** Quid ē hoc diuidā sicimā? Si ad hi
storiā vbi abscondita sunt idola gētes signi
ficat. **Diuido gentes.** Quid ē diuido: Nō
em̄ oīm est fides. Quid ē diuido: Alij cre
dēt: alij nō credēt: sed tñ nō timeāt qui cre
dūt: inter illos q̄ nō credūt. **Diuisi sūt em̄
nūc fide: postea diuidēnt in iudicio: oues
ad dexterā: hēdos ad sinistrā.** Ecce inueni
mus quēadmodū ecclia diuidat sicimā:
quō diuidat humeros. Scdm̄ noīs interp̄
tationē diuidūtur humeri: vt alios grauēt
pectā sua: alij tollant sarcinā christi. **Hume
ros em̄ pios q̄rebat cū diceret: Juguz em̄
meuz leue est z sarcina mea leuis est.** **Alia
sarcina pmit te.** Christi autē sarcina suble
uat te. **Alia sarcina pondus habet: christi
sarcina pēnas habet.** Nā z aui si pēnas de
trabas quasi onus tollis: z quo magl̄ on^o
abstulisti: eo magl̄ in f̄ra remanebit. **Quā
exonerare voluisti: iacet: nō volat: qz tuli
sti onus: redeat onus z volat.** **Talis ē chri
sti sarcina.** **Portēt illā hoīes: nō sint pigri:
nō attendant illi q̄ eā ferre nolunt.** **Ferāt il
lā q̄ volūt: z inueniāt q̄ sit leuis: q̄ suavis
q̄ iocunda: q̄ rapiēs in celū z a terra eripi
ens.** **Diuidā sicimā z conuallē tabernacu
loruz dimetiar.** Forte ppter oues Jacob:
conuallis tabernaculorū intelligit̄ gens iu
deorū z ipsa diuidit̄. Nā transferūt inde q̄
crediderūt: foris reliqui remāserūt. **De
us est Balaad:** Nomina sunt ista lecta
in litteris dei. **Balaad habet interpretatiōis
sue vocē z magni sacramēti.** Interpretat̄ em̄

Alia lra.
7 partiboz

Alia lra
7 metiboz

aceruus testimoni. Quātus aceruus testi
monij in martyrib^o: **De^o est Balaad: me^o**
est aceru^o testimoni: mei sūt martyres vī.
**Horiat̄ alij p vetusta vanitate sua sine sa
le: nūquid pertinet ad aceruū testimoni:**
**Quia z si tradidero corp^o meū vt ardeā:
caritatē autē nō habeam: nihil mihi pdest.**
**Cū autē quodā loco moneret dñs de pace
retinēda: pmisit: salē habete inqt̄ in vobis:
z pacē habete inter vos.** Ergo me^o est Ba
laad. **Sz Balaad: id est aceru^o testimoni
in magna tribulatiōe euident fact^o ē.** **Tūc
ignominiosa ecclia erat i oibus hoīb^o: tūc
opprobriū illi vidue obiectabat: qz christi
erat: qz signū crucis in frōte portabat.** **Nō
dū erat honor: crimē erat tūc.** **Qñ ḡ nō ho
nor sed crimē erat: tūc fact^o est aceru^o testi
monij: z p aceruū testimoni dilatata ē ca
ritas christi: z p dilatationē caritatis chri
sti occupate sūt gentes.** **Sequit̄. Et ma
nasses: Qui interpretat̄ oblitus.** **Hinc em̄
dictū erat: Cōfusionē impetui obliuisceris:
ignominie viduitatis tue nō eris me
mor.** **Erat ergo cōfusio ecclesie aliqn̄ quā
mō oblita ē.** **Cōfusiois em̄ z ignominie vi
duitatis sue iā nō est memor.** **Qñ erat em̄
quedā cōfusio iter hoīes: aceru^o testimoni
fact^o erat: mō iā nemo vel meminit illi cōfu
siois.** **Qñ ignominia erat eē christianū: iā
nemo meminit: iā oēs oblitū sūt.** **Iā me^o est
Danasses.** **Et Ephraim fortitudo
capitis mei.** **Ephraim fructificatio inf
p̄tatur.** **Dea est inqt̄ fructificatio: z h̄ fruc
tificatio fortitudo ē caput mei.** **Caput em̄
meū christ^o est.** **Et vñ fructificatio fortitu
dinis ei^o:** **Quia granū nisi caderet in terrā
ñ multiplicaret: solū remaneret.** **Lecidit ḡ
in terrā christ^o in passiōe: z secuta ē fructifi
catio in resurrectiōe.** **Et ephraim fortitudo
capitis mei.** **P̄debat z p̄tēnebat: granuz
erat int^o: habebat vires trabēdi post se oīa.**
**Quō in grano numeri seminū latentū: in
terra iactū nescio qd̄ apparet oculis: s̄ vis
cōuertens se in materiā z pferens fructum
abscondita est: sic in christi cruce abscondi
ta erat virt^o: apparebat infirmitas.** **Ma
gnū granū.** **Certe infirmus est pendēs: cer
te ante illum caput plebs illa agitauit: cer
te dixerunt: Si fili^o dei est descēdat de cru
ce.** **Audi fortitudinē eius.** **Quod infirmū
est dei: fortius est hoīb^o.** **Adrito tāta fruc
tificatio cōsecuta ē.** **Hec mea ē dicit ecclia.**
**Juda rex me^o: Moab olla spei
mee.** **Juda rex me^o: Quis Juda: Qui d**

Alia lra
7 me^o est.

tribu Juda. Quis Juda: nisi cui dixit ipse Jacob: Juda te laudabunt fratres tui: Juda rex meus. Quid ergo timeam: quoniam Juda rex meus dicit: Nolite timere eos qui occidunt corpus: Juda rex meus: Adob olla spei mee. Quare olla: Quia tribulatio. Quare spei mee: Quia precessit Juda rex meus. Quia. n. precessit: tu sequi quid times: Quia precessit: Per tribulationes: per angustias: per opprobria. Septa erat via: sed antequam transiret: postea quam transiit sequere. Itaque patet via illius: transiit tu. Singularis ego sum inquit: sed quisque transeat. Singulare granum: sed quisque transeat: cum transierit: sequitur fructificatio. Juda rex meus. Ergo quia iuda rex meus: Adob olla spei mee. Adob intelligit in gentibus. Flata est enim ista gens de peccato: nata est ista gens de filiabus Loth: que cum patre inebriato cubuerunt male vitantes patre. Melius erat ut steriles remanerent quam sic matres fierent. Erat autem illa figura quedam eorum qui male vitant lege. Nolite enim attendere: quia lex in latina lingua feminini generis est: in greca masculini est. Sed siue sit feminini generis in loquendo: siue masculini: non prescribit veritatem locutio. Lex enim magis masculinam vim habet: quia regit non regitur. Porro autem apostolus Paulus quid ait: Bona est lex: si quis ea legitime vitat. Ille autem filius Loth non legitime vitat. Quomodo autem nascuntur opera bona cum quisque lege bene vitatur: sic nascuntur opera mala cum quisque lege male vitatur. Proinde male ille vitans patre: hoc est male vitans lege generauerunt moabitas: per quos significantur opera mala: inde tribulatio ecclesie: inde olla ebulliens. De hac olla quodam loco prophetie dicitur: Olla succesa ab aquilone. Quasi nisi a partibus diaboli qui dicit: Non sedem meam ad aquilonem. Tribulationes ergo maxime non oriuntur adversum ecclesiam: nisi ab eis qui lege male vitant. Quid ergo: Beseutura est hinc ecclesia: et propter ollam: id est abundantiam scandalorum non erit pseueratura usque in finem. Nonne Judas rex illius dixit hoc ei: Nonne ait illi: Quasi abundavit iniquitas: refrigescet caritas multorum: Olla bulliente caritas refrigescet. Quare non potius o caritas: et tu contra ollam seuefcis: An ignoras tibi esse dictum cum de illa abundantia scandalorum rex tuus loqueretur: Qui pseueraverit usque in finem habet salutem erit: Pseuerera ergo usque in finem contra ollam scandalorum. Ardet olla iniquitatis: sed ma-

ior est flamma caritatis. Noli vinci: pseuerera usque in finem. Quid times moabitas opera mala eorum qui lege male vitantur: Quid enim: Juda rex tuus qui precessit: nonne tales pertulit: Nescis iudeos male vitando lege christi occidisse: Ergo spera: et qua precessit rex tuus sequere. Sic Juda rex meus. Et ex eo quia Juda rex meus Adob quod factus est: Olla spei mee non presumptiois mee. Vide in tribulationibus ollam spei. Audi Apollonius: Sed et gloriamur inquit in tribulationibus. Olla est ias: sed vide istum: si explicat ollam spei: Sciens quia tribulatio patientiam operatur: patientiam autem probationem: probatio spem. Si tribulatio patientiam: patientiam probationem: probatio spem: olla est autem tribulatio que operatur spem: merito Adob spei mee. Spes autem non confundit. Et quid: Ferues pro ollam: Ita plane: quia caritas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum qui datus est nobis. In idumeam extendam calciamentum meum: Ecclesia loquitur: perveniam usque in idumeam. Sciant tribulationes: bulliat scadalus mundus: extendam calciamentum meum usque in idumeam: usque ad eos ipsos qui terrenam vitam degunt: quoniam idumea interpretatur terrena: usque ad ipsos: usque in idumeam extendam calciamentum meum. Cuius rei calciamentum nisi evangelii: Quasi speciosi pedes eorum qui annunciant pacem: qui annunciant bona: et calciati pedes in preparationem evangelii pacis. Porro quoniam tribulatio patientiam operatur: patientiam autem probationem: probatio spem: olla non me presumet. Caritas enim dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum qui datus est nobis. Non deficiamus evangelium predicare: non deficiamus dominum annunciare: usque in idumeam extendam calciamentum meum. Nonne serviunt et ipsi terreni: Et si cupiditatibus terrenis obligantur: christus tamen adorant. Hodie videmus fratres: quoniam multi terreni pro lucro fraudes: pro fraudibus punita: propter timores sortilegos: mathematicos: omnes isti idumei terreni: et tamen omnes isti adorant christum: sub calciamento ipsius sunt: iam usque in idumeam extendam calciamentum suum. Adhuc allopili subditi sunt. Allopili quod est: Alienigenae non pertinentes ad genus meum. Subditi sunt quia multi adorant christum et non sunt regnaturi cum christo. Adhuc allopili subditi sunt. Quis deducet me in civitatem circumstantie: Que est civitas circumstantie: Si meministis: iam eam commemoravi in illo psalmo ubi dictum est:

Alia lra.
† alienigene.

Alia lra.
† inunita.

et circumbunt civitatē. Circūstantie est ci-
uitas: gentium circūfusio est: que circūfu-
sio gentium in medio habebat unā gentē iu-
deorum colentem unū deū. Cetera circūfu-
sio gentium idolis supplicabat: demonibus
seruebat. Et mystice vocata ē ciuitas cir-
cūstantie: quia vndiq; gentes se circūfude-
rant et ei circūsteterant que colebant unū de-
um. Quis deducet me in ciuitatē circūstā-
ne: Quis: nisi deus: Hoc vult dicere: quō
deducet per illas nubes: de quibus dictū est:
Gloria tonitruū tui in rota. Rota est ipa ci-
uitas circūstantie: que dicta est rota: id est
orbis terrarū. Quis deducet me in ciuitatē
circūstantie: Quis deducet me vsq; in
idumeā: Id ē vt regnē etiā frenis: vt me
venerent etiā q̄d me nolūt phicē: Quis de-
ducet me vsq; in idumeā: **N**ōne tu de-
q̄ reppulisti nos: et nō egredieris de-
us in virtutibus nostris. **N**ōne tu nos
deduces q̄ nos reppulisti: Sed quare reppu-
listi nos: Quia destruxisti nos. Quare de-
struxisti nos: Quia irat⁹ es et miser⁹ es no-
strum. Tu q̄ deduces qui reppulisti nos: qui
nō egredieris de⁹ in virtutibus nostris tu de-
duces. Quid est nō egredieris in virtutibus
nostris: Sequitur est mundus: cōculcatur⁹ est
nos mundus: futur⁹ ē aceruus testimonij
effuso martyrum sanguine: et dictum sunt pa-
gani seuiētes: vbi est deus eorum: Tunc non
egredieris de⁹ in virtutibus nostris: nō p̄tra-
eos apparebis: nō ostendes potentia tuā:
quales ostendisti in Bavid: in Moyse: in
Jesunaue: quoniam eorum fortitudini gētes ces-
serunt: et strage facta magna q; reddita va-
stitate: in terrā quā p̄misisti plebem tuam
induxisti. Hoc tūc nō facies: nō egredieris
deus in virtutibus nostris: sed intus opabe-
ris. Quid est nō egredieris: Non appare-
bis. Certe enim quoniam catenati martyres du-
cebant: quoniam includebantur in carcere: quoniam lu-
dibrio habendi p̄ducebantur: quoniam bestiis
subijciebantur: quoniam percutiebantur ferro: quoniam
igne cremebantur: nōne cōtemnebant tan-
q̄ deserti: tanq̄ sine adiutore: Quō deus
opabat int⁹: Quō intus cōsolabat: Quō
eis dulcē faciebat spem vite eterne: Quo-
modo nō deserebat corda eorum: vbi homo
habitat in silentio: bene si bon⁹: male si ma-
lus: Nunq̄d q̄ nō egrediebatur in virtuti-
bus eorum: ideo deserebat: **N**ōne magis nō
egrediendo in virtutibus eorum deduxit ecclesiam
vsq; ad idumeā: deduxit ecclesiam vsq; in
ciuitatē circūstantie: Si bellare etiā vellet

ecclesia et gladio vti videret per vita p̄senti
pugnare: quia vero cōtemnebant vitā p̄sen-
tē: ideo factus est aceruus testimonij de vita
futura. Tu q̄ deus qui nō egredieris in vir-
tutibus nostris. **D**ā nobis auxiliū de
tribulatione: et vana salus hominis.
Eāt nō qui salutē nō habēt et optēt salutes
temporalē suis: q̄ est vana vetustas: dā nob̄ au-
xilū. Inde dā vñ putabar̄ deserere: inde
liberem. **D**ā nobis auxiliū de tribulatione: et
vna salus hominis. **I**n deo faciem⁹
tute: et ipse ad nihilū deducet inimi-
cos nostros. **N**ō faciem⁹ virtutē in gla-
dio: nō in eq̄s: nō in loriciis: nō in scutis: nō
in potētatu exercit⁹: nō foris. Sed vbi: In-
tus vbi latem⁹. **T**ibi int⁹: **I**n deo faciem⁹
virtutē: et q̄si abiecti: et q̄si cōculcati: q̄si nulli-
us momenti homines erimus: si ipse ad nihilū
deducet inimicos nostros. **B**enign⁹ fact⁹ ē s̄.
Cōculcati sūt martyres: patiēdo: p̄ferēdo:
vsq; in finē p̄seuerādo: in deo fecerūt vir-
tutē. **F**ecit et ipse qd sequit⁹: **A**d nihilū dedu-
xit inimicos nostros. **T**ibi sunt inimici marty-
rū: nisi forte quia modo eos ebriosi calicibus p̄se-
quunt: quos tunc furiosi lapidibus p̄sequant.

Alia lra.
tribulā-
tes nos.

Explicit Tract. de ps. LIX.

Incipit Tract. de ps. LX.

Considerandū cū vestra caritate
psalmū istū suscepimus: breuis ē:
aderit dñs vt sufficiens ex eo et bre-
uiter loquamur quantum adiuuerit ipse qui
nos iubet loqui. Sic ero volentibus officio-
sus vt non sum tardis molestus: nec pauci-
multus: nec occupatis onerosus. **T**itulus
ei⁹ non nos tenet. Est enim. **I**n finem: in
hymnis ipsi Bavid. **I**n hymnis: ut
q; in laudibus: in fine: vtiq; in christū. **F**inis
enim legis christ⁹ ē ad iusticiā oī credenti. **E**t
ipsi Bavid: nō aliū q̄ ipm accipe debent
q̄ venit ex semine Bavid: vt eēt hō inter ho-
mīes: et eq̄les angel⁹ facēt hoīes. **T**ocē autē
in isto psalmo: si in mēbris ei⁹ et in corpore su-
mus: sic illo exhortate p̄sumē audem⁹ n̄rāz
debem⁹ agnoscere nō alicui⁹ extranei. **N**ō
strā autē nō sic dixi: quasi eorum tñ qui in p̄-
sentia sum⁹ mō: sed nostrā qui sum⁹ p̄ totū
mundū: qui sum⁹ ab oriēte vsq; in occiden-
tē. **E**t vt nouerit sic esse vocē nostrā: loqui-
tur hic q̄si vnus hō. **N**ō est autē vn⁹ hō: sed
tanq̄ vnus: vnitas loquit⁹. **I**n christo autē
nos oēs vnus hō: quia huius vni⁹ hōis ca-
put ē in celo: et mēbra adhuc laborāt in ter-
ra. **E**t quia laborāt: videte qd dicāt.

Expositio psalmi.